

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою
ВСП «Одеського технічного
фахового коледжу ОНТУ»
06.05.2026 р. протокол № 6

Голова Педагогічної ради,
В.о. директора ВСП «ОТФК ОНТУ»

Лілія ІВАНОВА
06.05.2026р

КОДЕКС

АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

ВІДОКРЕМЛЕНОГО СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ

«ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО

УНІВЕРСИТЕТУ»

(редакція 2026 р.)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кодекс академічної доброчесності Відокремленого структурного підрозділу «Одеський технічний фаховий коледж Одеського національного технологічного університету» (далі – Кодекс) є документом, що визначає основні принципи, цінності, етичні норми та правила академічної поведінки учасників освітнього процесу.

Кодекс спрямований на утвердження у Відокремленому структурному підрозділі «Одеський технічний фаховий коледж Одеського національного технологічного університету» (далі – Коледж) культури академічної доброчесності, формування довіри до результатів освітньої, методичної, наукової, творчої та інших видів діяльності, забезпечення високих стандартів якості освіти, дотримання принципів чесності, справедливості, відповідальності, взаємної поваги, рівності та відкритості.

Положення Кодексу встановлюють загальні підходи до дотримання академічної доброчесності, визначають неприйнятні форми академічної поведінки та відповідальність за порушення її принципів.

Дія цього Кодексу поширюється на всіх учасників освітнього процесу Коледжу: здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших працівників закладу освіти, а також осіб, які залучаються до освітньої, методичної, наукової чи організаційної діяльності.

Кодекс розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного кодексу України, інших нормативно-правових актів України, а також з урахуванням загальноновизнаних міжнародних принципів та рекомендацій у сфері академічної доброчесності.

2. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Академічна доброчесність є основою освітньої, методичної, творчої, дослідницької та організаційної діяльності Коледжу. Її дотримання сприяє формуванню відповідальності у особистості, забезпеченню якості освіти, розвитку академічної культури та зміцненню довіри до результатів навчання і професійної діяльності учасників освітнього процесу.

Основними принципами академічної доброчесності є чесність, добросовісність, справедливість, взаємна повага, довіра, відповідальність, рівність, толерантність, професіоналізм, прозорість та відкритість.*

Принцип чесності та добросовісності передбачає самостійне виконання навчальних, методичних, творчих та інших завдань, недопущення обману, плагіату, списування, фабрикації, фальсифікації та інших проявів недоброчесної поведінки. Кожен учасник освітнього процесу несе особисту відповідальність за результати власної діяльності та достовірність поданої інформації.

Принцип справедливості, рівності та недискримінації ґрунтується на повазі до прав і свобод людини, рівному ставленні до всіх учасників освітнього процесу незалежно від їхніх особистих характеристик чи переконань. Оцінювання результатів навчання, прийняття рішень та застосування заходів відповідальності мають здійснюватися об'єктивно, неупереджено та прозоро.

Принцип поваги, довіри та толерантності передбачає визнання гідності кожної людини, дотримання норм професійної етики, коректне спілкування та конструктивну взаємодію. Учасники освітнього процесу повинні поважати думки, переконання та право інших осіб на вільне висловлення власної позиції, сприяти створенню безпечного та доброзичливого освітнього середовища.

Принцип відповідальності полягає в усвідомленні кожним учасником освітнього процесу наслідків власних дій та обов'язку дотримуватися вимог законодавства України, внутрішніх нормативних документів Коледжу та загальноновизнаних норм академічної етики.

Принцип професіоналізму та компетентності передбачає прагнення до постійного професійного й особистісного розвитку, вдосконалення знань, умінь і навичок, підвищення якості освітньої діяльності та дотримання сучасних професійних стандартів.

Принцип прозорості та відкритості забезпечує доступність інформації щодо організації освітнього процесу, критеріїв оцінювання, процедур забезпечення якості освіти та правил академічної доброчесності.

Принцип академічної свободи гарантує право на вільний обмін ідеями, думками та знаннями, вибір форм і методів навчання, викладання та творчої діяльності відповідно до законодавства України та з урахуванням академічної відповідальності.

Використання сучасних цифрових технологій, зокрема технологій генеративного штучного інтелекту, має здійснюватися відповідально, добросовісно та відповідно до принципів академічної доброчесності. Застосування таких технологій повинно сприяти підвищенню якості освітньої та професійної діяльності, не підміняючи особистий внесок, критичне мислення та академічну відповідальність учасників освітнього процесу.

3. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Учасники освітнього процесу мають право на навчання та професійну діяльність у середовищі, заснованому на принципах академічної доброчесності, повагу до честі та гідності, об'єктивне оцінювання результатів навчання і діяльності, захист результатів інтелектуальної праці, а також на справедливий розгляд випадків можливого порушення академічної доброчесності.

Учасники освітнього процесу використовують цифрові технології, інформаційні системи, програмне забезпечення та технології штучного інтелекту виключно з освітньою, науковою або професійною метою, не допускаючи їх використання для введення в оману щодо результатів власної діяльності

Здобувачі освіти мають право на якісні освітні послуги, академічну підтримку, неупереджене оцінювання результатів навчання та захист своїх авторських прав.

Здобувачі освіти зобов'язані сумлінно виконувати вимоги освітньо-професійних програм, самостійно виконувати навчальні, практичні, творчі та інші завдання, дотримуватися правил академічного цитування, поважати авторські права, надавати достовірну інформацію про результати власної діяльності та не допускати будь-яких форм академічної недоброчесності.

Педагогічні працівники мають право на академічну свободу, вибір форм, методів і засобів навчання відповідно до законодавства та нормативних документів Коледжу, а також на захист результатів власної професійної та творчої діяльності.

Педагогічні працівники зобов'язані забезпечувати належний рівень викладання, дотримуватися принципів академічної доброчесності у професійній діяльності, здійснювати об'єктивне та прозоре оцінювання результатів навчання,

посилатися на використані джерела інформації, дотримуватися вимог законодавства про авторське право та сприяти формуванню культури академічної доброчесності серед здобувачів освіти.

Адміністрація Коледжу забезпечує створення умов для дотримання принципів академічної доброчесності, сприяє формуванню академічної культури, організовує інформаційно-роз'яснювальну роботу, забезпечує розгляд випадків порушення академічної доброчесності відповідно до законодавства та внутрішніх нормативних документів Коледжу.

Усі учасники освітнього процесу зобов'язані повідомляти про відомі їм факти або обґрунтовані підозри порушення академічної доброчесності, утримуватися від дій, що можуть завдати шкоди репутації Коледжу, та сприяти утвердженню академічної культури, заснованої на чесності, відповідальності та повазі.

Під час використання технологій генеративного штучного інтелекту учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися вимог академічної доброчесності, перевіряти достовірність отриманої інформації, належним чином декларувати використання таких технологій у випадках, визначених викладачем або вимогами до виконання роботи, та нести повну відповідальність за результати власної діяльності незалежно від використаних інструментів.

4. НЕПРИЙНЯТНІ ФОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ

До основних форм порушення академічної доброчесності належать академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, неправомірне використання результатів чужої праці, приховування порушень академічної доброчесності та інші дії, що суперечать принципам чесності, справедливості та відповідальності.

Академічний плагіат полягає у повному або частковому використанні результатів, ідей, текстів, зображень, програмного коду чи інших матеріалів, створених іншими особами, без належного посилання на автора або джерело.

Самоплагіат полягає у повторному використанні власних раніше оприлюднених або поданих для оцінювання результатів діяльності як нових і оригінальних без відповідного зазначення факту їх попереднього використання.

Фабрикацією є вигадкування даних, фактів, результатів досліджень, посилань або інших відомостей, які фактично не існують.

Фальсифікацією є свідоме спотворення, зміна або підроблення наявних даних, документів, результатів досліджень чи інших матеріалів.

Списуванням вважається використання під час виконання навчальних завдань або контрольних заходів сторонньої допомоги, заборонених джерел інформації чи результатів роботи інших осіб без дозволу викладача.

Обман включає надання завідомо неправдивої інформації, підроблення документів, неправдиве повідомлення про результати власної діяльності, а також будь-які інші форми введення в оману учасників освітнього процесу.

Хабарництвом є надання, отримання або пропонування коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших матеріальних або нематеріальних вигод з метою отримання неправомірних переваг в освітній діяльності.

Необ'єктивне оцінювання полягає у свідомому завищенні або заниженні результатів навчання, досягнень чи професійної діяльності всупереч встановленим критеріям та вимогам.

Неприпустимими також є приписування авторства особам, які не брали участі у створенні роботи, передача власних робіт для використання іншими особами як їхніх власних, використання родинних, службових чи інших зв'язків для отримання неправомірних переваг, здійснення тиску на учасників освітнього процесу, приховування встановлених фактів порушення академічної доброчесності всупереч службовим обов'язкам та будь-які інші дії, що підривають довіру до результатів освітньої діяльності.

Неправомірним вважається використання технологій генеративного штучного інтелекту для створення, редагування або виконання робіт у випадках, коли це суперечить вимогам викладача, правилам проведення оцінювання або призводить до порушення принципів академічної доброчесності. Подання матеріалів, повністю або частково створених за допомогою технологій генеративного штучного інтелекту, як результату виключно власної роботи без належного зазначення такого використання може розглядатися як порушення академічної доброчесності.

Перелік наведених форм порушень не є вичерпним. Інші дії, що відповідно до законодавства України або внутрішніх нормативних документів Коледжу визнаються порушенням академічної доброчесності, суперечать принципам академічної доброчесності, професійної етики, чесності, справедливості та відповідальності, можуть бути визнані порушенням цього Кодексу.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Порушення академічної доброчесності є підставою для притягнення учасників освітнього процесу до академічної, дисциплінарної та інших видів відповідальності відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативних документів Коледжу (зокрема відповідно до Положення «Про академічну доброчесність»).

Розгляд фактів можливого порушення академічної доброчесності здійснюється з дотриманням принципів законності, об'єктивності, неупередженості, конфіденційності та забезпечення права особи на захист.

Особа, щодо якої розглядається питання про порушення академічної доброчесності, має право ознайомлюватися з матеріалами перевірки, надавати усні та письмові пояснення, бути присутньою під час розгляду відповідного питання, а також оскаржувати прийняте рішення в порядку, визначеному законодавством та внутрішніми документами Коледжу.

За порушення академічної доброчесності до здобувачів освіти можуть застосовуватися такі заходи впливу:

- а) повторне проходження оцінювання;
- б) повторне виконання індивідуального завдання, контрольної, курсової чи іншої роботи (проєкту);
- в) повторне вивчення освітнього компонента;
- г) позбавлення академічної стипендії відповідно до законодавства;
- д) відрахування із закладу освіти у випадках, передбачених законодавством та внутрішніми нормативними документами Коледжу;
- е) інші заходи академічної відповідальності, передбачені законодавством України.

За порушення академічної доброчесності до педагогічних працівників можуть застосовуватися заходи академічної та дисциплінарної відповідальності відповідно до законодавства України, зокрема відмова у присвоєнні або позбавлення педагогічного звання чи кваліфікаційної категорії у випадках, визначених законодавством.

Учасники освітнього процесу, які використовують технології генеративного штучного інтелекту з порушенням вимог цього Кодексу, несуть відповідальність на загальних підставах як за порушення академічної доброчесності.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Кодекс є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти Коледжу та обов'язковим для дотримання всіма учасниками освітнього процесу.

Кодекс розроблено з урахуванням пропозицій педагогічних працівників, здобувачів освіти та представників органів студентського самоврядування.

Ознайомлення працівників із Кодексом здійснюється під час прийняття на роботу, а здобувачів освіти – під час вступу до Коледжу та в процесі навчання.

Кодекс оприлюднюється на офіційному веб-сайті Коледжу та є відкритим для ознайомлення всіма зацікавленими особами.

Зміни та доповнення до Кодексу вносяться в порядку, встановленому внутрішніми нормативними документами Коледжу.

Положення Кодексу підлягають періодичному перегляду з метою їх актуалізації відповідно до змін законодавства України, розвитку освітніх технологій та сучасних практик забезпечення академічної доброчесності.

Кодекс розроблений робочою групою коледжу у складі:

Заст. директора з НМР,
викладач-методист

Юліан СУЛІМА

Зав. відділення
комп'ютерних систем

Катерина КРАСНОКУТСЬКА

Юрисконсульт коледжу

Максим ХРУЛЬОВ

Голова ради студ.
самоврядування коледжу

Олена СЕРЕДА